

Tarvafeløgini

Orsøkin til at skriva verður um hetta evni just nú, er tann veruleiki, at teir neyttaigarar, ið standa sum limir í tarvafelag, stóðugt koma at hava meiri torført at fáa ta framgongd innan mjólkineytini, samanborið við felagar teirra, ið nýta ísáðing til neytini.

I dag verða umleið $\frac{2}{3}$ av mjólkineytunum í Føroyum ísáðaði við útlendskum tarvum. Hesir eru norskir og nevnist slagði NRF. Norðmenn hava í dag sera væl uppbyggt aliarbeiði, og er aliframgongdin stór á hvørjum ári. Við tilikum innflutningi av sáð, eru føroyskir neyttaigarar vissadur í at neytini verða ísáðaði við góðum tarvum — ja, tað kann av sonnum sigast, at føroyski neyttaigarin fær betur sáð til neytini enn hin norski neyttaigarin. Hetta kemst av, at norski neyttaigarin eisini nýðist at royna óvissar tarvar, fyrri tess at kann um hesir eru betur enn tarvarnar, teir hava í dag. Hin føroyski innflutningurin av sáð er bert undan vissum góðum tarvum.

Ein av orsøkunum til ta framgongd innan føroyska mjólkaframleiðslu skuldast tí eisini innflutning av sáð frá hesum framúr góðu norsku tarvum. Men sum áður skrivað, so verða bert $\frac{2}{3}$ av neytunum ísáðaði við hesum sáð. Restin av neytunum verða kvíðin av teimum mjólkis felagstarvunum. Út frá einum alisjónarmiði kenna vit litið og einki til hesar tarvar, og vil ta framgongdin í góðsku av mjólkineytunum ikki verða hin sama sum aðrastaðir.

Spurningurin kann tí setast, hví aliframgongdin ikki er hin sama, har felagstarvur verður nýttur.

Hin fyrsta orsøkin er, at ein kennir ov litið til alivirðið í tarvinum. Hvør tarvur verður brúktur til lutvist fá neyt og fær tí fáar dótur, soleiðis at tað er ógjørlegt at siga við vissu hvat virðið er í tarvinum. Eydnan kann vera við einum felag, soleiðis at hesir hava fingið fatur á einum góðum (alivirðið) tarvi, men líka so ofta kann vera tvørtur ímóti, og á hesum grundarlag er torført at uppbyggja nakað miðvíst aliarbeiði.

Ein onnur orsøkin er at úrvæðið av tarvum er so mikið litið.

Tað eru so ógvuliga fáir neyttaigarar í dag, sum seta við tarvskálvar. Kjøtprisurin er heldur lágur og fjósbyggikostnaðurin er stórur, soleiðis at mjólkaframleiðarar vilja heldur hava eina mjólkikúgv á hási enn viðseting av tarvskálvi. Harafturat kemur óvissan um at sleppa av við tarvin, tá ið hesin er nýtiligur í aliarbeiðinum.

Tá ið síðan eitt tarvafelag ynskir at taka tarvin av — ofta við stuttum varsko — so eru kanska bert 1-2 tarvar at velja ístaðin. Av hesum sigur seg sjálvt, at eydnan skal vera við einum, um annars skal ganga væl.

Ein triðja orsøkin er, at hvørt ættarliðið í fadirettini verður so mikið langt. Tá ið eitt tarvafelag fyrst hevur fingið fatur á góðum taarvi, o vil hetta ikki skilja seg av við tarvin so mikið leingi sum hesin er nýtiligur í aliarbeiðinum. I dag eru fleiri felagstarvar 8-10 ára gamlir. Her verður ógvuliga langt ímillum ættarliðini, samanborið við t. d. neytini har ísáðing verður brúkt, og jú longri ættarliðini er jú minni verður aliframgongdin, um tarvarnar annars eru teir somu í góðsku (alivirði). Harafturat kemur, at um tarvarnar eru 5-6 ár og eldri, so er møguleiki fyrri at hesir kunnu kvíðna sínar egnu dótur, og at seta hetta avkomandi við kann verða beinleiðis vónbrot.

Fyrri at bota um hesi víður-skifti, var frægast um ísáðing kundir verði allastaðni í oyggjunum, men hetta er ein figgarligur spurningur, sum ísáðingarstøðin neytan verður for fyrri at loysa alt í einum. Roynit verður tó at víðka um virkisemi tess, soleiðis at 1-2 ókir koma afturat á hvørjum ári. Men aðrar leiðir kunnu roynast, inntil hetta virkisemi umfatar allar oyggjarnar.

Tað má vera roynt at fáa fatur á tarvum til tarvafeløgini við meiri álítandi upplýsingum um ættartalvuna hjá hesum. Helst skuldi móðurin verði undir eftirliti og fadurin kannaður fyrri góðsku av avkominum. Ein tilíkan fadur fæst óivað bert við innfluttum sáð.

Onnur orsøkin til at aliframgongdin ikki er hin sama har sum felagstarvur verður nýttur, er sum áður skrivað, at úrvæðið av tarvum er so mikið litið. Fyrri at fáa størst gjor-

ligt úrval, eigur hetta at verða gjørt, tá ið tarvskálvarnar eru nýkálvaðir, av tí at teir allar-flestu verða slaktaðir bert nakrar fáar dagar gmlir. Best hevði verið, um tarvafeløgini kundu viðsett sínar tarvar sjálvi, ella at tey fingi aðrar at víðseta teir eftir sáttmála. Um nú okkurt tarvafelag segði frá, at um tvey ár er ætlanin at drepa felagstarvin, so hevði t. d. Roynardarstøðin nógv stórri møguleikar at fáa fatur á bestu tarvskálvum, sum tarvafelagið sjálvt ella onkur annar kundir viðsett eftir sáttmála. Tá ið somuleiðis verður hugsað um, at helvtin av kálvingunum eru í sept./des., so var hetta besta tíð til úrval av tarvskálvum.

At fáa stýtt um ættarliðið í fadirlinjuni er kanska tørførast at broyta. Tað er lett at skilja, at tá ið tarvar kennir mannin og maðurin tarvin, og at hesin er kettur at hava við at gera, so vil ein nýta henda sum longest ístaðin fyrri at fara í holt við ókendan tarv. Men at hesin arbeidsháttur ikki ber ta aliframgongd við sær sum ein tíðarhóskandi mjólkaframleiðsla krevur, er einki at ivast í — ja í summum førum kann hesin vera beinleiðis skaðiligur. Aldurin á felagstarvunum átti ikki at verði hægr enn 5-6 ár, áðrenn hesir vera útskiftir. Hóast fleiri tarvafelag í dag hava heilt ungar tarvar, so er tó meðalaldrin 5,5 ár.

Eftir øllum at døma, so tykist sum at neytini á plássum, har felagstarvur verður nýttur, ikki hava ta framgongd, sum aðrastaðir, og má roknast við at lutvis orsök er ov vánaligt alivirðið hjá tarvunum. Tí má roynast tær leiðir at fáa til vega allarbestu tarvskálvar til hesar bygdir.

ROYNDARSTØÐIN
Í HOYVÍK

Hanus Wardum.

Kunngerð

Tað verður her gjørt kunnugt, at Tórshavnar býráð hevur samtykt, at farið verður undir eina gjølla kanning av øllum vatnleiðingum og installationum fyrri at kunna kortleggja allar leiðingar og fáa kunnleika um vatnnytsluna.

Maður frá kommununi kemur tí at vitja hvørt hús og verða eigarar og leigarar bidnir um at taka væl ímóti honum og verða honum til hjálpar við upplýsingum.

Kanningin byrjar 2. januar 1971.

Tórshavn, tann 4. desember 1970.

BÝARVERKFRØÐINGURIN

Tarvskálvur til sølu

Vakur 10 dagar gamal.

Faðir: B.N. 1107 (besti tarvur í Noreg í 1969/70).
Móður: nr. 228 á Velbastað (stak vøkur kúgv.)

Úrtøka hjá 228 sum kviga: 3810 kg mjólk.

Meðalúrtøka hjá ommuni í 5 ár: 3729 kg. mjólk.

ROYNDARSTØÐIN, Ho yvík.

REISENOTAT 2:

Svevebanen i Wuppertal

ETTER besøket í Forbundsrepublikkens hovedstad Bonn var det ikke mange timene for man forlot jernbanestasjonen Ober-Barmen. Her krysser togene i alle retninger til Hamburg og München til de tre Benelux-landene og Frankrike osv. Hva er det so vi fremmede i Wuppertal fester vårt blikk ved om det ikke er annet enn svevebanen fra Vohwinkel i syd og Ober-barmen. Denne eneste banen er startet omkring århundredeskiftet og er innviet av H.M. Keiser Wilhelm II og er i virksomhet den dag i dag. Svevebanen henger på et par tre hjul under skinnene og med vannet i den lille elva Wupper under. På den annen side bruser togene og alle bilene.

BARE en gang er det hendt en ulykke her. Det var under den sidste krigen. — Sitter du i vognene merker du knapt at den går. Svevebanen må man se og oppleve. Det er allerede tre år siden man var her sist.

I mellomtida har bybildene forandret seg med en masse nye boligblokker og virksomheter. Det skjer hurtig i våre dager. — At velstanden stiger bør man ikke gå langt for å merke. Familien i Ober-barmen har tre biler og det betyr jo noe for statussymbolet som det er en ren kappestrid om.

VI minnes noen byorginaler som solgte verdens beste te og fortalte at selv Forbunds kansler Adenauer drakk den teen. Det var sjøvt å høre den lovprisningen. Og hann fikk sikk

ert stor avsetning. Akk, ja, de gamle dagene har også sin sjarme. — Og det stunder igjen til avskjed med byen som ennå har minner i form av en rask og rørig svevebane om man kan bruke slike uttrykk om menneskets seier over materien.

Fridtjof Diesen.

- helt på toppen - hver søndag!

Ráfiskaprísir

Ráfiskanevndin, sum sett er eftir lógtingslóg nr. 21 frá 8. mei 1969, hevur á fundi 3. desember 1970 sett hesar minstiprísir fyrri fyrstaflokks blóðgaðan ráfisk krudvur við høvdi frá vekt.

Toskur	Yvir 17" kr. 1,45 pr. kg
"	12"—17" — 1,00 " "
Hýsa	Yvir 17" — 1,50 " "
Hýsa	12"—17" — 1,30 " "
Hvít longa	— 1,05 " "
Blálonga	ongan prís
Brosma	ongan prís
Livur	— 0,25 " "
Sköta	— 0,40 " "
Toskarogn	— 1,00 " "
Upsarogn	— 0,60 " "
Kongafiskur	— 0,45 " "
Upsi	ongan prís
Hvítur	— 0,64 " "
Havtaska	— 1,00 " "
Kalvi undir 1 kg	ongan prís
Kalvi 1—4 kg	— 2,40 " "
Kalvi 4—60 kg	— 4,55 " "
Kalvi yvir 60 kg	— 4,00 " "
Svartkalvi	— 0,93 " "

Hesir prísir eru galdandi frá og við 4. des. 1970 hesum plássum:

Klakksvík, Hvannasund, Norðdepli, Lórvík, Fuglafjørð, Eiði, Gøtu, Skálafjørði, Nólsoy, Tórshavn, Vestmanna, Miðvági, Sørvági, Tvøroyri og Vági.

Fyrri tey avreiðingarpláss, sum eru ikki nevnd her, verður prísurin hin sami, sum í omanfyrinevndu pláss um við frádrátti av flutningskostnaði til og frá avskipingarhavn.

Tórshavn, 4. des. 1970.

RÁFISKANEVNDIN